

רד"ו, וְלֹא יִתִּיר וְהָיָה יִשְׂרָאֵל לֹא יֵצְאוּ מִחֶשְׁבוֹן אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה אֲלֵא רַק מֵאֲתִים

ועשר שנה שהם היו בשעבוד ולא יותר ואם כן עדין לא נשלם הקץ (מק"מ).

הקב"ה נתן למקטרג להתעסק עם איוב

אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַאי אַעְבִּיד, אֲשֶׁתִּדְלוֹתָא
בְּעֵינֵי הַכָּא, לְאִיתָאָה קָרְבָּא לְקַבְּלֵיהּ וּבִאוּתָה שְׁעָה

אמר הקב"ה מה אני אעשה בכדי להציל את בני, מאחר שאין הס"מ ראוי לגלות לו את

הטעמים ע"פ הסוד שאני מוציאם ממצרים קודם הקץ, יְהִיבְנָא לֵיהּ בְּמָה

דִּיתַעְסָק, וְיִשְׁבּוּק בְּהוּ לְבָנֵי, וְהָא אֲשֶׁתִּכַּח בְּמֵאן

דִּיתַעְסָק ולכן אני צריך להשתדל בכדי להקריב לו איזה עסק שיהיה לו במה להתעסק

ויניח לבני ולא יקטרג עליהם והרי נמצא במי שיתעסק שהוא באיוב [ב], מִיַּד אָמַר

לֵיהּ וּמִיַּד הַקַּב"ה אָמַר לְשֹׁטֵן, הַשְּׁמֵתָ לְבָךְ אֶל עַבְדֵי אִיּוֹב כִּי אֵין

כְּמוֹהוּ בְּאֶרֶץ אִישׁ תָּם וְיִשָּׁר יֵרָא אֱלֹהִים וְסָר מֵרַע. מִיַּד פָּלַג לֵיהּ

דְּלִטּוֹרָא בְּמַלְיָן ומיד הפליג השטן בדברי רכילות על איוב [ג] לפני הקב"ה

אור הרשב"י

לו תיש אחד שיתגרה בו, ורכי המא אמר
לאחד שהיה יושב בסעודה בא כלב אחד
ונדווג לו אמר תנו לו ככר א' שיתגרה בו, כך
בא שטן לקטרג גירה אותו באיוב.

[ג] וכתב המהר"ח בשער הגלגולים פרק ט"ז
וכן בפרק ל"ו שאיוב היה גלגול תרה אבי
אברהם וזה מה שסיבב לו לכל זה.

[ב] ובענין זה איתא במדרש בכראשית רבה
רבי לוי בשם ר' יוסי בר הלפתא אמר בירידתן
למצרים נולד ובעלייתן מת אתה מוצא עיקר
שניו של איוב לא היו אלא מאתים ועשר שנים
ועשו ישראל במצרים מאתים ועשר שנים ובא
שטן לקטרג וגירה אותו באיוב, רבי חנניא
בריה דרבי אחא אמר לרועה שהוא עומד
ומביט בצאנו בא זאב אחד נדווג לו אמר תנו

כמש"כ, וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת יְהוָה וַיֹּאמֶר הַחַטָּם יִרְא אֱיֹב אֱלֹהִים.

משל לרועה שרצה להעביר את צאנו בנהר ועבר שם זאב להלחם בצאנו

לְרַעֲיָא דְבַעֲי לְאַעְבְּרָא עֲאֵינְיָה בְּחַד נְהָרָא, אַעְבָּר
זַאבָא לְקַטְרְגָא לִיָּה בְּעֲאֵינְיָה והוא משל לרועה שרצה

להעביר את צאנו בנהר אחד ועבר שם זאב בכדי להילחם עם צאנו, רַעֲיָא הָוָה
חַפִּים, אָמַר מֵאֵי אַעְבִּיד, דְּבַעוֹד דְּאֵנָא אַעְבָּר לְטְלִיָּא,

יְקַטְרַג הוּא בְּעֲאֵינִי והרועה היה חכם והוא אמר מה אני אעשה בכדי להציל
את הצאן מיד הזאב כי בעוד שאני מעביר את הכבשים הזאב ילחם בצאני. זְקַרְיָא

עֵינֵינִי, וְחָמָא בֵּין עֲאֵנָא, חָד תִּיִשָּׂא מֵאֵלֵין תִּיִשִּׂי בְרָא,
דְּהָוָה רַב וְתַקִּיָּה וזקף הרועה את עיניו וראה בין הצאן תיש אחד מאותם

התיישים שבשדה שהוא גדול וחזק ביותר. אָמַר, אֲשָׁדִי דָא לְקַבְלִיָּה,
וּבַעוֹד דְּמַקְטְרְגִי דָא בְּדָא, אַעְבָּר לְכָל עֲאֵנָא, וְיִשְׁתַּזְבֹּן

מִנִּיָּה ואמר הרועה אשליך את התיש הזה כנגד הזאב ובעוד שהם ילחמו זה עם זה אני
אעביר את כל הצאן ועי"כ הם ינצלו מהזאב.

אור הרשב"י

המקטרג על ישראל הצילם ע"י שמסר בידו
את איוב שלקה בצרעת והוא השחין שהוא
אחד ממיני הצרעת.

וכן כתב על הפסוק "מינך ה' תרעץ אויב"
הנה אותיות תרעץ אויב – הם אותיות צרעת
אויב בהיפוך אתון כי בהיות ימינו יתברך
נאדרי בכח להציל את ישראל מיד השטן

הלימוד היומני

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

הקב"ה נתן למקטרג את איוב שיתעסק בו ובאותו זמן העביר את עם ישראל את הים

כַּךְ קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, וְדָאֵי הָא תִּיּוּשָׁא חָד רַב וְתַקִּיף וְאֵלִים, אֲשֶׁרֵי לְקַבְּלֵיהּ כִּךְ הוּא הַנְּמַשֵּׁל שֶׁהַקַּב"ה אָמַר

שודאי אני אשליך כנגד המקטרג תיש אחד גדול וחזק ושמן שהוא איוב, וּבְעוֹד דְּהוּא יִשְׁתַּדַּל בֵּיהּ, יַעֲבִרוּן בְּנֵי, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח קַטְיִיגוֹרָא לְגַבְיֵיהוּ וּבְעוֹד שֶׁהוּא יִתְעַסֵּק בּוֹ בְּכַדֵי לְקַטְרֵג עֲלֵיו עֵי"כ יַעֲבִרוּ בְּנֵי אֶת הַיָּם וְאֵל יִמְצֵא

מקטרג עליהם. **מִיָּד, וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׁטָן הַשְּׂמַתָּ לְבָדְךָ עַל עַבְדֵי אִיּוֹב כִּי אֵין כְּמַהוּ בְּכַל הָאָרֶץ.** עַד דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְנוּג לְהוֹ

בְּחֻדָּא, דְּכֻתִּיב הֵנוּ בִּידְךָ עַד שֶׁהַקַּב"ה חִיבֵר אֶת אִיּוֹב עִם הַמְּקַטְרֵג כְּאֶחָד כְּמִש"כ 'הֵנוּ בִּידְךָ אֶךְ אֶת נַפְשׁוֹ שְׁמֹר'.

בְּעוֹד דְּהוּא אֲשֶׁתַּדַּל בֵּיהּ, שְׂבִיק לֹזֶן לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא אֲשֶׁתַּכַּח קַטְיִיגוֹרָא לְגַבְיֵיהוּ וּבְעוֹד שֶׁהַמְּקַטְרֵג יִתְעַסֵּק בּוֹ בְּכַדֵי לְקַטְרֵג עֲלֵיו הוּא יַעֲזוּב אֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִמְצֵא אֶצְלָם

המקטרג ולכן ישראל יכלו לעבור בים והמצריים נענשו וטבעו בו.

ביום הכפורים שולחים למקטרג שעיר לעזאזל שיתעסק בו ולא ידבר קטגוריא על עם ישראל

אִנְהּ הִכִּי בְּהַאי יוֹמָא, דְּלְטוֹרָא זְמִין לְאַלְלָא אַרְעָא וּכְן

כאן ביום הזה של יוה"כ השוטר המקטרג מצוי לרגל את הארץ בכדי לחפש את

ועונות ישראל בכדי לקטרג עליהם, ובעינא לשדרא לקבליה במה דיתעסק (בגוונא דיליה), ובעוד דאיהו אשתדל ביה, שביק לון לישראל ואנו צריכים לשלוח כנגדו איזה דבר שבו הוא יתעסק שהוא השעיר

לעזאזל ובעוד שהוא יתעסק בו הוא יעזוב את ישראל ולא יקטרג עליהם. ומתלא

אמרי לזלזולא דבי מלכא, הב ליה זעיר חמרא, וישבחך קמי מלכא. ואי לאו יימא למלכא מלה בישא

והוא שאומרים העולם משל לעבד בזוי ומזולזל הנמצא בבית המלך שאם תתן לו מעט יין

הוא ישבח אותך לפני המלך ואם לא תתן לו מעט יין אז הוא יאמר למלך דבר רע עליך.

לזמנין נטלין לה לההיא מלה, עלאי דבי מלכא,

ומלכא עביר דינא בגיניה ולפעמים מקבלים את אותו הדיבור הרע

השרים הממונים והחשובים שבבית המלך ואז המלך מעניש אותך בגללו.

שולחים למקטרג שעיר שיתעסק בו והוא מדבר סניגוריא על עם ישראל

רבי יצחק אמר, לשטיא דקאים קמי מלכא רבי

יצחק אמר שהשעיר לעזאזל הוא לא רק שלא יקטרג על ישראל אלא אפילו הוא

ילך וישבח אותם לפני המלך כי הוא משל לשוטה אחד העומד לפני המלך שהיה משמח

את המלך במילי דבדיחותא, הב ליה חמרא, ולבתר אימא ליה,

ואחזי ליה, כל אינון טעוון דעבדת, וכל אינון בישין,

והוא ייתי וישבחך שאם תתן לו מעט יין ואח"כ אפילו אם תאמר לו ותראה

לו את כל התועבות שעשית וכן את כל המעשים הרעים שלך בכל זאת הוא ילך וישבח